

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Шерализода Миралӣ Шерали дар мавзӯи “Принсипи эҳтимолияти бегуноҳӣ: асосҳои назариявӣ-ҳуқуқӣ ва таъмини амалӣ намудани он дар муҳофизати ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.09 – Ҳуқуқи муҳофизати ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Принсипи эҳтимолияти бегуноҳӣ дар низоми принсипҳои муҳофизати ҷумҳурии Тоҷикистон нақши муассир дошта, ҳадафи он таъмини ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд ба ҳисоб меравад. Аз нуқтаи назари ҳуқуқӣ ҳеҷ кас гунаҳгор дониста намешавад, то замоне ки ҳукми суд оид ба гунаҳгор будани ӯ ба қувваи қонунӣ надарояд. Шоёни зикр аст, ки вобаста ба принсипи мазкур дар баробари санадҳои дохилидавлатӣ, ҳамзамон дар санадҳои байналмилалӣ низ аз қабиле Эъломияи умумии ҳуқуқи башар, Паймони байналхалқӣ оид ба ҳуқуқҳои шаҳрвандӣ ва сиёсӣ, Конвенсияи ИДМ дар бораи ҳуқуқ ва озодиҳои асосии инсон, Статути Римии суди байналмилалӣ ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамчунин Эъломияи ҳуқуқи инсон ва шаҳрванди Фаронса меъёрҳои мушаххас ба таври зарурӣ оварда шудааст. Дар қонунгузориҳои миллии принсипи мазкур дар моддаи 20 – и Конституцияи ҶТ ва моддаи 15 – и Кодекси муҳофизати ҷумҳурии Тоҷикистон ҶТ дарҷ гардидааст, ки мутобиқи он: “ҳеҷ кас то эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукми суд дар содир кардани ҷиноят гунаҳгор дониста намешавад”. Мақсад ва моҳияти принсипи мазкур дар он ифода меёбад, ки айбдоркунии беасос ва маҳкумкунии ғайриқонунӣ аз байн бурда шавад. Аз ин хотир, мақомоти таъқиби ҷиноятиро зарур аст, ки дар чараёни пешбурди парвандаи ҷиноятӣ дар давраи тафтишоти пешакӣ принсипи эҳтимолияти бегуноҳиро ба таври пурра, ҳамаҷониба ва холисона ба инобат гирад ва нисбат ба шахс эҳтиёткорона муносибат намояд.

Қобили қайд аст, ки эҳтимолияти бегуноҳӣ сирф моли муурофияи ҷиноятӣ нест ва он аз сиёсат ба муурофияи ҷиноятӣ ворид гардидааст. Замоне онро ҳамчун шиори сиёсӣ истифода мебарданд. Вале эҳтимолияти бегуноҳӣ на шиор, на эълomia ва на ягон санади меъёрӣ, балки ҳолати воқеи ва ҳуқуқии инсон аст.

Ҳамин тариқ, эҳтимолияти бегуноҳӣ принципи инсондӯстона ва адолатпарвар ба ҳисоб рафта, дар ҳама давраҳои муурофияи ҷиноятӣ шахсро аз ҳар гуна таҷовузҳои ғайриқонунӣ ва маҳкумуниҳои беасос эмин нигоҳ медорад ва озодии ўро ҳамчун фарди бегуноҳ кафолат медиҳад.

2. Диссертатсия ба талаботҳои бандҳои 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат дорад. Диссертатсия кори илмӣ – таҳассусии анҷомёфта буда, аз ҷониби унвонҷӯӣ мустақилона омода гардидааст ва навгониву пешниҳодҳои овардашуда, дар шароити кунунӣ бисёр муҳим ва зарур арзёбӣ мегирад. Зимнан бояд иброз дошт, ки натиҷа ва нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшуда ҳам аз лиҳози назариявӣ ва ҳам аз лиҳози амалӣ метавонанд дар муурофияи ҷиноятӣ, тақмили Кодекси муурофиявии ҷиноятӣи ҚТ ва чараёни таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии ҳуқуқшиносӣ ва инчунин амалияи тафтишотӣ ва судӣ фарроҳ истифода шаванд, ки он аз саҳми шахсии унвонҷӯӣ далолат медиҳад.

3. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқоти мазкур ба Шиносномаи ихтисоси 12.00.09 – Ҳуқуқи муурофияи ҷиноятӣ, ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи Фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 7 – уми январӣ соли 2022, №16 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 2 воситаи таълимӣ ва 14 мақолаҳои илмӣ, аз ин миён 4 адади он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

ба таъб расидааст. Дар интишорот аз ҷониби унвонҷӯй натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳо ва тавсияҳо оварда шудааст. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 – юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Шерализода М.Ш., истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар диссертатсия ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи унвонҷӯй маълумоти ғайрисиҳеҳ, аз ҷумла дар бораи корҳои аз ҷониби ӯ ҷопгардида, мавҷуд намебошад.

Банди 61 – уми Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 – юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ба роҳбарӣ гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Шерализода Миралӣ Шерали дар мавзӯи “Принсипи эҳтимолияти бегуноҳӣ: асосҳои назариявӣ-ҳуқуқӣ ва таъмини амалӣ намудани он дар муҳофизат ва ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.09 – Ҳуқуқи муҳофизат ва ҷиноятӣ, ки ба Шурои диссертатсионии 6D. КОА – 019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарриси расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

– Раҳмадҷонзода Рифат Раҳмадҷон – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, муовини сардори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба илм;

– Абдуллоева Мадина Камоловна – номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ муаллими калони кафедраи ҳуқуқи судӣ ва назорати прокуратурии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати

Тоҷикистон.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар муассисаи байнидавлатии таълимии таҳсилоти олии Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон таъйин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Муҳаммадиев И.С.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Шарипов Т.Ш.

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсенти кафедраи криминалистика
ва фаъолияти экспертизаи судӣ

Давлатзода Д.Д.

05.10.2024.

